

Noves tècniques contra el fracàs escolar

10/2012 - **Pedagogia**. Durant el curs 2010-2011, el grup de recerca DIM-UAB va realitzar quatre investigacions en què es van experimentar noves tècniques didàctiques dirigides a facilitar als estudiants els seus aprenentatges, per tal d'augmentar el seu rendiment acadèmic i contribuir a disminuir el fracàs escolar. Aquestes investigacions, dirigides pel Dr Pere Marquès, es van desenvolupar a partir de convenis de col·laboració amb diferents empreses.

En aquestes investigacions van participar, en total, 234 professors de 51 centres docents d'ensenyament no universitari de tot Espanya, que van aplicar a les seves aules diverses activitats d'ensenyament i aprenentatge orientades a la reducció de fracàs escolar. Moltes d'elles consideraven la utilització de les TIC (Tecnologies de l'Informació i la Comunicació), especialment la pissarra digital (videoprojector, ordinador, PD) i Internet, i consistien en activitats no memorístiques, de creació i aplicació de coneixement, orientades a donar més autonomia als estudiants, que en molts casos poden consultar diverses fonts d'informació (apunts, llibres, Internet) d'acord amb els principis del currículum bimodal (veure <<http://peremarques.net/docs/curribimodal.ppt>>).

D'aquest estudi es desprèn que la majoria dels professors han aplicat amb bons resultats aquestes activitats pràctiques "amb suport documental" que es proposen, encara que en realitzar els exàmens generalment només permetien als alumnes la consulta dels llibres de text i els apunts.

Altres tècniques que també s'han utilitzat molt i amb bons resultats per avaluar els estudiants han estat les presentacions públiques de recursos i treballs individuals o grupals, el "donar pistes" als estudiants sobre el que pot sortir a l'examen, que els alumnes corregeixin exercicis realitzats pels seus companys i la realització d'exàmens previs "d'entrenament".

D'altra banda, hi ha uns principis d'actuació que el professorat destaca com importants per incidir més en aquests alumnes amb problemes d'aprenentatge: proposar més tasques pràctiques que preguntes teòriques, avaluar també els processos (de treball, d'estudi ...), no només el producte final que siguin capaços de realitzar, la detecció precoç dels estudiants que necessiten un suport especial, treballar tècniques d'estudi diverses, el contacte amb les famílies, el suport entre companys ...

Respecte a l'impacte d'aquestes tècniques en els aprenentatges dels estudiants, un 94% dels professors indica que aplicant aquestes tècniques els alumnes sí aprenen més i un 79% també considera que milloren les qualificacions acadèmiques, és a dir, es redueix el fracàs escolar.

Les millores en el rendiment acadèmic dels alumnes es constaten sobretot en els alumnes que ja van bé en l'assignatura i en els alumnes treballadors als quals els costa seguir l'assignatura. En el grup d'alumnes que malgrat treballar normalment suspelen perquè no poden amb l'assignatura s'observa també un impacte positiu amb l'aplicació d'aquestes tècniques, encara que menor. En canvi, en el grup d'alumnes desmotivats per l'assignatura i que no treballen, l'impacte d'aquestes tècniques és significativament menor.

Per acabar indicar que encara que per un 74% dels docents la preparació de les activitats d'acord amb les tècniques prescrites en aquesta investigació ha suposat un increment del treball, majoritàriament consideren que ha merescut la pena, tenint en compte les millores obtingudes en els aprenentatges dels alumnes.

Taula amb el llistat de tècniques que es van utilitzar durant l'estudi.

Els seus resultats es poden consultar als següents portals; DIM, <<http://dim.pangea.org/dimnewcontraelfracaso.htm>>, CASIO <<http://peremarques.pangea.org/casio/>>, AULATICE <<http://peremarques.pangea.org/aulatice/>> y AULES 2.0 <<http://peremarques.pangea.org/aulas20/>>.

Pere Marquès

Departament de Pedagogia Aplicada